

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de hotărâre a Guvernului pentru modificarea Hotărârii
Guvernului nr. 373/2018 cu privire la Registrul național al emisiilor și al
transferului de poluanți

<p style="text-align:center">1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ</p>
<p>Proiectul de hotărâre a Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 373/2018 cu privire la Registrul național al emisiilor și al transferului de poluanți (SIA RETP) este elaborat și promovat de către Ministerul Mediului.</p> <p>Pe parcursul elaborării s-a conlucrat cu Agenția de Mediu, care este autoritate subordonată Ministerului Mediului, cu atribuții de implementare a legislației de mediu, inclusiv emiterea autorizațiilor de mediu și gestionarea Sistemului Informațional Automatizat „Registrul emisiilor și al transferului de poluanți.</p> <p>Elaborarea proiectului a fost susținută de experți în domeniul economic și juridic delegați de către A.O. “EcoContact” în cadrul proiectului „<i>O justiție verde pentru un mediu protejat și comunități durabile în Republica Moldova</i>”, implementat cu suportul Suediei.</p>
<p style="text-align:center">2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ</p>
<p style="text-align:center">2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ</p>
<p>Elaborarea proiectului hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 373/2018 cu privire la Registrul național al emisiilor și transferului de poluanți rezultă din <u>Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029</u>, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025, Cluster 4, Capitolul „Mediu și schimbări climatice”, Anexa A, acțiunea 154.</p> <p>Programul menționat stabilește angajamentele Republicii Moldova în procesul de aliniere la acquis-ul comunitar al Uniunii Europene, inclusiv în domeniul protecției mediului. În acest context, proiectul actului normativ are ca scop transpunerea în legislația națională a Regulamentului (UE) 2024/1244 al Parlamentului European și al Consiliului, adoptat la 24 aprilie 2024.</p> <p>Acest regulament vizează raportarea datelor de mediu provenite de la instalațiile industriale, instituirea unui Portal al Emisiilor Industriale pentru centralizarea și accesibilizarea acestor date, precum și abrogarea Regulamentului (CE) nr. 166/2006. Regulamentul (UE) 2024/1244 a fost publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 2024/1244, din data de 2 mai 2024, reprezentând un cadru actualizat pentru monitorizarea și gestionarea emisiilor industriale în statele membre ale Uniunii Europene, în vederea asigurării transparenței și protecției mediului. Transpunerea acestui regulament în legislația Republicii Moldova reflectă angajamentul țării de a</p>

armoniza standardele de mediu cu cele ale Uniunii Europene, ca parte a procesului de integrare europeană.

Elaborarea proiectului de act normativ este fundamentat și din concluziile Raportului de extindere elaborat de Comisia Europeană în anul 2024, care subliniază necesitatea alinierii Republicii Moldova la standardele Uniunii Europene în domeniul controlului poluării industriale și al managementului riscurilor prin raportarea automatizată a emisiilor. Conform raportului, platforma existentă a Registrului Emisiilor și Transferurilor de Poluanți (RETP) din Republica Moldova (www.rept.gov.md) deși a beneficiat de anumite îmbunătățiri tehnice în ultimii ani, necesită în continuare modernizare și extindere funcțională pentru a corespunde cerințelor actuale privind digitalizarea, interoperabilitatea sistemelor informaționale și raportarea standardizată a datelor de mediu. În forma sa actuală, sistemul prezintă limitări în ceea ce privește integrarea automată a datelor, schimbul eficient de informații între autorități și nivelul de detaliere al indicatorilor raportați. Acest aspect evidențiază necesitatea actualizării cadrului legislativ și tehnic pentru a asigura conformitatea cu cerințele europene, în special cu cele stabilite prin Regulamentul (UE) 2024/1244 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 aprilie 2024, care modernizează raportarea datelor de mediu și instituie Portalul Emisiilor Industriale.

Totodată, în procesul de elaborare și dezvoltare a sistemului, urmează a fi valorificate sugestiile și propunerile formulate de Agenția de Mediu, inclusiv prin integrarea unor module funcționale noi. Acestea vizează, automatizarea procesului de raportare de către operatorii economici, dezvoltarea unor instrumente avansate de validare și analiză a datelor, îmbunătățirea interfeței pentru utilizatori, precum și asigurarea interoperabilității cu alte sisteme informaționale relevante la nivel național și european.

Implementarea acestor măsuri va contribui la creșterea eficienței proceselor administrative, la reducerea sarcinii de raportare pentru operatorii economici și autorități, precum și la îmbunătățirea calității și fiabilității datelor privind emisiile de poluanți. În același timp, aceasta va facilita monitorizarea mai eficientă a impactului activităților industriale asupra mediului și va sprijini procesul decizional bazat pe date, în conformitate cu standardele și bunele practici ale Uniunii Europene.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Modificarea hotărârii reiese din necesitatea alinierii la standardele legislației UE conexe. Necesitatea aprobării proiectului actului normativ este direct raportată la următoarele aspecte specifice:

- **Revizuirea domeniului de aplicare sectorial pentru coerență cu legislația UE:** Regulamentul aprobat prin HG nr. 373/2018 trebuie actualizat pentru a se alinia cu activitățile reglementate de actele legislative de mediu ale UE, în special:

- **Directiva 2010/75/UE privind emisiile industriale (DEI)**, care reglementează instalațiile industriale mari.
- **Directiva (UE) 2015/2193 privind instalațiile medii de ardere**, care vizează instalațiile cu putere termică între 1 MW și 50 MW, relevante pentru sectorul energetic și industrial din Moldova (ex. cazane, turbine, motoare).
- **Directiva 91/271/CEE privind tratarea apelor urbane reziduale**, aplicabilă stațiilor de epurare din localități precum Chișinău sau alte centre urbane.

Pentru a asigura această aliniere, raportarea datelor de mediu în Moldova trebuie să treacă de la nivelul de unitate la nivelul de instalație, conform standardelor UE. Aceasta implică o revizuire a procedurilor de monitorizare și raportare utilizate de operatorii industriali din Moldova, astfel încât să reflecte cerințele specifice ale fiecărei instalații (ex. centrale termice, fabrici sau stații de epurare).

- Includerea tuturor poluanților relevanți în Sistemul Informațional RETP conform legislației UE, ceea ce necesită extinderea listei de poluanți monitorizați în Moldova. Aceștia includ:

- **Substanțele prioritare din Directiva 2000/60/CE (Directiva-cadru privind apa) și Directiva 2008/105/UE (Directiva privind apele de suprafață)**, cum ar fi metalele grele (ex. mercur, cadmiu) sau compușii organici persistenti, relevanți pentru râuri precum Nistru și Prut.
- **Substanțele care sunt reglementate de Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 (REACH)**, utilizate în industrii din Moldova, cum ar fi producția chimică sau textilă.
- Poluanți reglementați de **Directiva privind apele subterane, Directiva privind calitatea aerului înconjurător și Directiva 2004/107/CE**, care vizează poluanți atmosferici precum arsenul sau nichelul, relevanți pentru zonele industriale din Chișinău, Bălți sau alte regiuni.

Extinderea capacităților de monitorizare ale Agenției de Mediu și dotarea operatorilor industriali cu echipamente și metode analitice moderne pentru a măsura acești poluanți v-a contribui la crearea unei baze de date fundamentate, comparabile și actualizate. Aceasta va permite evaluarea precisă a surselor de poluare, identificarea tendințelor de contaminare și elaborarea unor politici eficiente de protecție a mediului și a sănătății populației. Totodată, consolidarea sistemului de monitorizare va facilita alinierea la standardele europene de raportare și control al emisiilor, sporind transparența și capacitatea de intervenție a autorităților competente

- Raportarea datelor complementare pentru economie circulară și decarbonizare:

Pentru a se conforma politicilor UE privind economia circulară și decarbonizarea, operatorii din Moldova (ex. întreprinderi din sectorul energetic, agricol sau industrial) trebuie să raporteze:

- **Volumul producției**, pentru a permite evaluarea comparativă a performanței de mediu.

- **Date privind utilizarea resurselor** (energie, apă, materii prime), esențiale pentru industrii precum centralele de termoficare sau fabricile de prelucrare.

Reieșind din modificările cadrului normativ european, se impune ajustarea cerințelor de monitorizare și raportare a emisiilor în apă și aer.

Modificările propuse la Hotărârea Guvernului nr. 373/2018 vizează, pe lângă actualizarea cadrului normativ existent, și remedierea unor deficiențe identificate în procesul de funcționare și exploatare a sistemului informațional RETP de către Agenția de Mediu. Experiența acumulată în procesul de colectare și analiză a datelor a evidențiat existența unor lacune legate de calitatea, completitudinea și uniformitatea informațiilor raportate de operatorii industriali, precum și dificultăți în verificarea și compararea datelor privind emisiile și transferurile de poluanți.

În acest context, proiectul actului normativ propune consolidarea mecanismului de raportare prin introducerea unor cerințe suplimentare menite să crească transparența, trasabilitatea și credibilitatea informațiilor de mediu.

Implementarea acestor modificări va contribui la modernizarea sistemului național de raportare a datelor de mediu, la dezvoltarea unei baze de date mai fiabile și fundamentate științific, precum și la îmbunătățirea procesului de monitorizare și evaluare a impactului activităților industriale asupra mediului.

Totodată, noile prevederi vor facilita armonizarea legislației și practicilor naționale cu cerințele Uniunii Europene în domeniul registrului emisiilor și transferului de poluanți (RETP), sporind transparența informațiilor de mediu și eficiența procesului decizional în domeniul protecției mediului și sănătății populației.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de hotărâre a Guvernului pentru modificarea Hotărârea Guvernului nr. 373/2018 cu privire la Registrului național al emisiilor și al transferului de poluanți, care transpune Regulamentul (UE) 2024/1244, introduce o serie de elemente noi:

Raportarea datelor la nivel de instalație. Spre deosebire de raportarea la nivel de unitate, proiectul prevede raportarea datelor de mediu la nivel de instalație, pentru a asigura coerența cu alte acte legislative UE, cum ar fi Directiva 2010/75/UE privind emisiile industriale (DEI) și Directiva (UE) 2015/2193 privind instalațiile medii de ardere.

Raportarea utilizării resurselor și a volumului producției. Operatorii trebuie să raporteze date privind utilizarea resurselor (apă, energie, materii prime) și volumul producției anuale, pentru a sprijini obiectivele economiei circulare și ale decarbonizării.

Declararea explicită a emisiilor sub praguri. Pentru a elimina ambiguitățile legate de declarațiile zero, operatorii trebuie să confirme că emisiile sau transferurile lor anuale în afara amplasamentului se situează sub pragurile de raportare, sporind astfel transparența și acuratețea datelor.

Extinderea domeniului de aplicare: Pe lângă instalațiile reglementate de Directiva 2010/75/UE și instalațiile medii de ardere (>20 MW), se includ activități suplimentare în scopul de a pune în aplicare Protocolul CEE-ONU privind registrele emisiilor și transferului de poluanți, cum ar fi mineritul subteran, exploatarea de carieră, stațiile mari de epurare a apelor uzate, acvacultura și construcția/dezmembrarea navelor.

Aceste elemente noi vor moderniza cadrul de raportare a datelor de mediu în Republica Moldova, aliniind SIA RETP la standardele UE și răspunzând cerințelor de transparență, coerență și sustenabilitate.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Elaborarea proiectului de hotărâre a Guvernului pentru modificarea Hotărârea Guvernului nr. 373/2018 cu privire la Registrului național al emisiilor și al transferului de poluanți nu a presupus analiza unor opțiuni alternative, datorită caracterului imperativ și specific al angajamentelor asumate de Republica Moldova în procesul de integrare europeană.

Temeiul legal de elaborare a proiectului rezultă din Programului Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru perioada 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025, Clusterul 4, Capitolul „Mediu și Schimbări Climatice” Anexa, acțiunea 154.

Acest program stabilește obligațiile clare ale Republicii Moldova de a armoniza legislația națională cu acquis-ul comunitar al Uniunii Europene, inclusiv în domeniul protecției mediului, prin transpunerea Regulamentului (UE) 2024/1244 al Parlamentului European și al Consiliului, adoptat la 24 aprilie 2024 și publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 2024/1244, din 2 mai 2024.

Regulamentul UE stabilește un cadru normativ modernizat pentru raportarea datelor de mediu provenite de la instalațiile industriale, instituie Portalul Emisiilor Industriale pentru centralizarea și accesibilizarea acestor date și abrogă Regulamentul (CE) nr. 166/2006, având ca scop asigurarea transparenței, reducerea impactului asupra mediului și alinierea la standardele europene de mediu.

Necesitatea elaborării proiectului reiese și din concluziile Raportului de extindere al Comisiei Europene din anul 2024, care confirmă necesitatea modernizării și dezvoltării platformei actuale a Registrului Emisiilor și Transferurilor de Poluanți (RETP) din Republica Moldova, în vederea asigurării conformității cu cerințele actuale ale Uniunii Europene în domeniul raportării

datelor de mediu și al controlului poluării industriale. Raportul subliniază urgența actualizării cadrului legislativ și tehnic pentru a răspunde cerințelor europene, în special celor din Regulamentul (UE) 2024/1244, care impune standarde mai stricte pentru monitorizarea și gestionarea emisiilor industriale. În acest context, transpunerea integrală a regulamentului este esențială pentru îndeplinirea angajamentelor de aderare la UE și reducerea impactului poluării în sectoarele industriale și energetice din Moldova.

Analizarea unor opțiuni alternative de reglementare, deși teoretic posibilă, s-ar fi dovedit mai puțin oportună în contextul actual, având în vedere că Regulamentul (UE) 2024/1244 reprezintă un standard obligatoriu al acquis-ului comunitar, iar alinierea la acesta constituie o cerință relevantă pentru progresul Republicii Moldova în cadrul negocierilor de aderare la Uniunea Europeană. Alte abordări posibile, precum menținerea cadrului existent sau adoptarea unor soluții parțiale, ar fi putut prelungi deficiențele actuale ale platformei RETP și ar fi generat incertitudini privind conformitatea cu cerințele UE, ceea ce ar putea afecta îndeplinirea obiectivelor de mediu asumate de țara noastră.

Platforma RETP, în forma sa actuală, prezintă anumite limite structurale și funcționale care influențează calitatea și comparabilitatea datelor de mediu raportate, iar menținerea acestui cadru fără o aliniere la standardele europene ar risca să consolideze aceste limite, în timp ce soluțiile parțiale ar putea conduce la un sistem hibrid, mai greu de gestionat pe termen lung.

În acest context, transpunerea directă a Regulamentului (UE) 2024/1244 apare ca o opțiune strategică pentru asigurarea unui sistem modern, transparent și eficient de raportare a datelor de mediu, în concordanță cu angajamentele Republicii Moldova în procesul de integrare europeană. O astfel de abordare permite valorificarea unei soluții deja testate la nivel european, reducând astfel costurile de implementare și riscurile asociate unor soluții naționale nevalidate.

Totodată, această opțiune facilitează cooperarea transfrontalieră și schimbul de date, aspecte importante într-un domeniu precum protecția mediului, iar prin coerența sa cu așteptările partenerilor europeni, poate contribui la menținerea unui ritm susținut în negocierile de aderare.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul de hotărâre a Guvernului pentru modificarea Hotărârea Guvernului nr. 373/2018 cu privire la Registrului național al emisiilor și al transferului de poluanți, care transpune Regulamentul (UE) 2024/1244, va genera multiple beneficii pentru sectorul public din Republica Moldova, în special pentru autoritățile responsabile de gestionarea și monitorizarea datelor de mediu, precum Agenția de Mediu, Ministerul Mediului, autoritățile locale și alte instituții implicate în implementarea politicilor de mediu. Impactul pozitiv se manifestă în următoarele domenii cheie:

1. Modernizarea infrastructurii și capacităților instituționale

Agencia de Mediu va beneficia de o infrastructură digitală actualizată, care facilitează centralizarea și accesibilizarea datelor, consolidând capacitatea instituțională de monitorizare a emisiilor industriale. Aceasta va spori credibilitatea și profesionalismul autorităților publice în gestionarea problemelor de mediu.

2. Îmbunătățirea transparenței și accesului public la informații

Portalul Emisiilor Industriale va oferi acces gratuit și online la datele de mediu, permițând cetățenilor și părților interesate să participe la luarea deciziilor. Obligația sectorului public de a promova conștientizarea publicului privind portalul va întări încrederea cetățenilor în autorități, consolidând rolul acestora ca parteneri de încredere în protecția mediului. Aceasta va contribui la o mai mare implicare comunitară și la o guvernare mai transparentă.

3. Consolidarea conformității cu standardele UE și progresul în integrarea europeană

Transpunerea Regulamentului (UE) 2024/1244 va alinia practicile sectorului public din Moldova la standardele Uniunii Europene, în special în domeniul protecției mediului. Acest lucru va accelera progresul în negocierile de aderare la UE, în cadrul Clusterului 4 al Programului Național de Aderare, și va facilita accesul la finanțări europene pentru proiecte de mediu. Sectorul public va beneficia de o poziție mai puternică pe plan internațional, demonstrând angajamentul Republicii Moldova față de sustenabilitate.

4. Colectarea datelor extinse pentru politici mai eficiente

Raportarea datelor suplimentare, precum utilizarea resurselor (apă, energie, materii prime) și volumul producției, va oferi sectorului public o imagine mai completă a impactului activităților industriale. Aceste date vor permite autorităților să elaboreze politici mai bine fundamentate, orientate spre economia circulară și decarbonizare, contribuind la dezvoltarea durabilă a Republicii Moldova.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Costuri pentru modernizarea Portalului Emisiilor Industriale

Modernizarea platformei existente a Registrului Emisiilor și Transferurilor de Poluanți (RETP) prin crearea Portalului Emisiilor Industriale, conform Regulamentului (UE) 2024/1244, implică investiții în dezvoltarea unei baze de date electronice online moderne. Costurile estimate pentru modernizarea portalului existent, incluzând software-ul, serverele și măsurile de securitate cibernetică, se ridică la aproximativ **400 000 MDL**. Aceste cheltuieli sunt necesare pentru a permite gestionarea datelor agregate și neagregate, căutări specifice și acces public facil. Menținerea anuală a portalului, incluzând actualizările și suportul tehnic, este estimată la **100.000 MDL**. Aceste investiții sunt justificate de necesitatea alinierii la standardele UE, sporind transparența și eficiența în gestionarea datelor de mediu.

Costuri pentru instruirea funcționarilor Agenției de Mediu

Instruirea personalului Agenției de Mediu pentru gestionarea Portalului Emisiilor Industriale și verificarea calității datelor raportate (exactitate, exhaustivitate, coerență) reprezintă o componentă esențială. Pentru 5 funcționari, costurile programelor de instruire, incluzând sesiuni de formare și colaborări cu experți europeni, sunt estimate la **30.000** MDL anual.

Surse de finanțare:

Costurile vor fi acoperite parțial din bugetul de stat alocat Ministerului Mediului și Agenției de Mediu, dar și prin accesarea finanțărilor externe.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Implementarea proiectului Hotărârii Guvernului, va aduce beneficii semnificative sectorului privat din Republica Moldova, în special operatorilor din industrii precum energetica, producția industrială, zootehnia și acvacultura. Un impact pozitiv major este alinierea la standardele UE, care va spori competitivitatea pe piețele internaționale. Prin raportarea detaliată a emisiilor, transferurilor de deșeuri și utilizării resurselor, operatorii industriali, vor demonstra conformitatea cu cerințele stricte de mediu ale UE, facilitând accesul la piețe europene și atrăgând investitori interesați de sustenabilitate. Aceasta va consolida reputația și credibilitatea operatorilor privați, oferindu-le un avantaj competitiv.

Un alt avantaj major este optimizarea proceselor operaționale prin adoptarea practicilor sustenabile. Regulamentul încurajează raportarea datelor privind utilizarea resurselor (apă, energie, materii prime) și volumul producției, ceea ce va stimula operatorii să implementeze tehnologii eficiente și să reducă risipa.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Proiectul Hotărârii Guvernului, va avea un impact social pozitiv asupra cetățenilor Republicii Moldova prin promovarea transparenței, participării publice și protecției mediului.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Implementarea Portalului Emisiilor Industriale, conform Regulamentului (UE) 2024/1244, va asigura accesul public gratuit și online la datele privind emisiile și transferurile de poluanți, respectând în același timp protecția datelor cu caracter personal.

Regulamentul prevede că accesul la informații nu va aduce atingere restricțiilor legale privind protecția intereselor comerciale și a informațiilor confidențiale, inclusiv datele personale ale operatorilor sau angajaților acestora. Datele raportate vor fi agregate sau neagregate la nivel de instalație, fără a include informații care să permită identificarea persoanelor fizice. Autoritățile publice, cum ar fi Agenția de Mediu, vor fi responsabile pentru verificarea conformității datelor cu legislația privind protecția datelor. Cetățenii vor

beneficia de o transparență sporită privind impactul activităților industriale asupra mediului, fără riscuri pentru confidențialitatea datelor personale, ceea ce va consolida încrederea în autorități și va promova o guvernare responsabilă.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Proiectul Hotărârii Guvernului promovează echitatea și egalitatea de gen prin facilitarea accesului nediscriminatoriu al tuturor cetățenilor, indiferent de gen, la informațiile din Portalul Emisiilor Industriale. Participarea publicului la dezvoltarea portalului și la luarea deciziilor de mediu, este deschisă tuturor, inclusiv grupurilor vulnerabile, care pot fi afectate disproporționat de poluarea industrială sau agricolă. Campaniile de sensibilizare publică, obligatorii pentru autorități, vor fi concepute pentru a ajunge la toate segmentele societății, inclusiv la femei și bărbați din zonele urbane și rurale, promovând incluziunea. În plus, accesul egal la informații și participarea incluzivă vor contribui la reducerea inegalităților sociale, oferind tuturor cetățenilor, indiferent de gen, oportunitatea de a se implica în protecția mediului și de a beneficia de un mediu mai curat.

4.5. Impactul asupra mediului

Proiectul Hotărârii Guvernului, va genera un impact pozitiv semnificativ asupra mediului în Republica Moldova prin modernizarea sistemului de monitorizare și raportare a emisiilor și transferurilor de poluanți, contribuind la reducerea poluării și la promovarea sustenabilității. Impactul asupra mediului se manifestă în mai multe direcții esențiale:

Îmbunătățirea monitorizării și gestionării emisiilor

Modernizarea Portalului Emisiilor Industriale și trecerea la raportarea datelor la nivel de instalație, vor permite o monitorizare mai detaliată și mai precisă a emisiilor de poluanți, inclusiv a celor noi, cum ar fi acidul perfluorooctanoic (PFOA) și acidul perfluorohexan-1-sulfonic (PFHxS).

Operatorii din sectoarele energetic, industrial și zootehnic, vor utiliza metode analitice moderne (măsurare, calcul, estimare), ceea ce va facilita identificarea exactă a surselor de poluare, cum ar fi emisiile de amoniac, metan sau metale grele. Acest lucru va sprijini implementarea unor măsuri țintite de reducere a poluării aerului, apei și solului, protejând ecosisteme vulnerabile, cum ar fi râurile Nistru și Prut, și reducând impactul asupra biodiversității.

Promovarea economiei circulare și a decarbonizării

Prin obligativitatea raportării datelor privind utilizarea resurselor (apă, energie, materii prime) și volumul producției, proiectul va încuraja operatorii să adopte practici sustenabile și să optimizeze consumul de resurse. Aceste măsuri vor contribui la reducerea amprentei de carbon și a risipei, sprijinind obiectivele de decarbonizare și economie circulară. De exemplu, industriile energetice și de prelucrare vor fi stimulate să implementeze tehnologii mai eficiente, reducând

emisiile de dioxid de carbon (CO₂), oxizi de sulf (SO_x) și alți poluanți atmosferici, ceea ce va îmbunătăți calitatea aerului și va proteja sănătatea publică, în special în zonele urbane dens populate.

Reducerea poluării din surse difuze

Proiectul introduce posibilitatea raportării emisiilor din surse difuze, un aspect nou, ceea ce va permite autorităților să abordeze surse de poluare mai puțin vizibile, dar semnificative, cum ar fi emisiile agricole sau din activitățile miniere. Aceasta va contribui la reducerea impactului asupra calității apelor subterane și de suprafață, precum și a solului, protejând resursele naturale esențiale pentru agricultură și sănătatea publică.

Aceste măsuri vor contribui la reducerea poluării aerului, apei și solului, protejând ecosistemele și sănătatea publică în Republica Moldova.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Modernizarea Portalului Emisiilor Industriale, va accelera digitalizarea în sectorul public și privat. Agenția de Mediu va implementa sisteme software avansate pentru gestionarea datelor, iar operatorii vor adopta tehnologii digitale pentru monitorizarea emisiilor. Totodată, modernizarea infrastructurii digitale va spori eficiența proceselor administrative și va poziționa Republica Moldova ca un partener credibil în inițiativele UE de digitalizare.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Proiectul de hotărâre a Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 373/2018 cu privire la Registrului național al emisiilor și al transferului de poluanți, are ca scop transpunerea și implementarea Regulamentului (UE) 2024/1244 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 aprilie 2024, în conformitate cu angajamentele asumate de Republica Moldova prin implementarea Programului Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru perioada 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025.

Proiectul vizează transpunerea integrală a Regulamentului (UE) 2024/1244 în legislația națională, fără a omite niciuna dintre prevederile sale esențiale:

- Modificarea anexei nr.1 a HG nr. 373/2018 pentru a include activitățile suplimentare prevăzute de Regulament, cum ar fi instalațiile medii de ardere (>20 MW), mineritul subteran, exploatările de carieră, stațiile mari de epurare a apelor uzate, acvacultura și construcția/dezmembrarea

navelor, în conformitate cu Directiva 2010/75/UE și Protocolul CEE-ONU privind RETP.

- Actualizarea anexei nr. 2 pentru a include poluanți noi, cum ar fi acidul perfluorooctanoic (PFOA) și acidul perfluorohexan-1-sulfonic (PFHxS), împreună cu pragurile de raportare specificate în Regulament (ex. 1 kg pentru aer, apă și sol) și codurile CAS aferente.
- Introducerea obligației de raportare la nivel de instalație, în locul raportării la nivel de unitate, pentru a asigura coerența cu Directiva privind emisiile industriale (DEI) și alte acte legislative conexe.

Transpunerea totală este justificată de necesitatea alinierii complete la acquis-ul comunitar, conform angajamentelor din Programul Național de Aderare, și de raportul Comisiei Europene din 2024, care subliniază caracterul depășit al platformei RETP actuale.

Pentru a asigura transparența și coerența în procesul de transpunere a Regulamentului (UE) 2024/1244, a fost elaborat **tabelul de concordanță** care să detalieze corespondența dintre articolele Regulamentului UE și prevederile proiectului de act normativ.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În procesul de elaborare a proiectului hotărârii de Guvern sunt respectate normele procedurale prevăzute de Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și Hotărârea Guvernului nr. 610/2018 pentru aprobarea Regulamentului Guvernului.

Anunțul de inițiere a elaborării proiectului hotărârii Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 373/2018 a fost plasat pe pagina web oficială a ministerului și poate fi vizualizat la următorul link:

https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/14052

7. Concluziile expertizelor

Se va completa urmare a derulării procesului de avizare și expertizare a proiectului.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Pentru aprobarea și implementarea HG nu este necesară înființarea, reorganizarea sau desființarea unor instituții.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Proiectul Hotărârii Guvernului va implica adoptarea unui set coerent de măsuri tehnice, administrative și de consolidare a capacităților instituționale, indispensabile pentru atingerea obiectivelor de modernizare a sistemului

național de raportare a datelor de mediu, alinierea la standardele Uniunii Europene și reducerea impactului poluanților asupra mediului.

Implementarea opțiunii recomandate – transpunerea integrală a Regulamentului UE 2024/1244 – va fi realizată printr-un mecanism instituțional cu responsabilități clar definite pentru fiecare autoritate implicată, și va integra instrumente riguroase de monitorizare a performanței.

Pentru asigurarea realizării obiectivelor stabilite de Regulamentul (UE) 2024/1244, procesul de implementare va fi structurat în etape succesive, coordonate de Ministerul Mediului și Agenția de Mediu, cu sprijinul partenerilor internaționali. Etapele vor cuprinde, dezvoltarea infrastructurii digitale aferente, instruirea personalului de specialitate, promovarea transparenței instituționale și asigurarea unui sistem eficient de monitorizare a conformității, în concordanță cu angajamentele asumate prin Programul Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană (HG nr. 306/2025).